

ПРОТОКОЛ № 3
засідання робочої групи зі створення/оновлення
освітньо-наукової програми «Теорія та методика навчання (фізика)»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності «014 Середня освіта (фізика)»
Бердянського державного педагогічного університету
від 20 квітня 2023 року

Головуючий – Школа О.В., гарант освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)”, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізики та методики навчання фізики (ФМНФ) БДПУ.

Секретар – Андрієвська Є.В., лаборант кафедри фізики та методики навчання фізики БДПУ.

Присутні:

члени робочої групи:

- Гуренко Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Бердянського державного педагогічного університету;
- Жигірь Вікторія Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізико-математичної, комп’ютерної та технологічної освіти Бердянського державного педагогічного університету;
- Кузнєцова Олена Яківна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізики та методики навчання фізики Бердянського державного педагогічного університету;
- Барканов Артем Борисович – кандидат педагогічних наук, викладач фізики відокремленого структурного підрозділу “Бердянський фаховий коледж” Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, випускник аспірантури БДПУ 2020 року за ОНП;
- Бондаренко Вікторія Володимирівна – здобувачка ОНП, аспірантка третього року навчання кафедри фізики та методики навчання фізики Бердянського державного педагогічного університету;

зовнішні стейкхолдери:

- Кравченко Н.В., кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри математики та методики навчання математики БДПУ, голова комісії з якості освіти університету;
- Греб В.Я. – директор спеціалізованої школи №16 з поглибленим вивченням іноземних мов м. Бердянськ Запорізької області;
- Міщенко М.В. – директор загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №11 м. Бердянськ Запорізької області;
- Ніколаєва І.В. – в.о. директора ВСП “Бердянський фаховий коледж” Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;
- Камуля С.Є. – викладач фізики Тернівського професійного гірничого ліцею Дніпропетровської області.

Порядок денний:

1. Про зміну складу робочої групи освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)”.

Доповідач: гарант програми О.В.Школа.

2. Про стан і напрямки діяльності кафедри фізики та методики навчання фізики БДПУ у поточному навчальному році, шляхи вирішення актуальних питань професійної підготовки здобувачів трьох рівнів вищої освіти спеціальності “014 Середня освіта (фізика)”.

Доповідач: завідувач кафедри ФМНФ, гарант освітньої програми О.В.Школа.

3. Перегляд та оновлення проекту освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)” підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти 2023-2024 року набору спеціальності «014 Середня освіта (фізика)».

Доповідач: гарант програми О.В.Школа.

СЛУХАЛИ 1: гаранта освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)” третього рівня вищої освіти О.В.Школу, який повідомив, що у зв’язку з кадровими змінами базової кафедри виникла необхідність перегляду та оновлення складу робочої групи освітньої програми. У зв’язку з цим було запропоновано внести такі зміни: замість професора Ірини Олександрівни Бардус увести до складу робочої групи освітньої програми Кузнецову Олену Яківну – доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри фізики та методики навчання фізики Бердянського державного педагогічного університету.

СЛУХАЛИ 2: Школу О.В., завідувача кафедри фізики та методики навчання фізики БДПУ, про стан і напрямки діяльності кафедри у поточному навчальному році, а також шляхи вирішення актуальних питань професійної підготовки здобувачів трьох рівнів вищої освіти спеціальності “014 Середня освіта (фізика)”.

СЛУХАЛИ 3: гаранта освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)” третього рівня вищої освіти О.В.Школу про необхідність оновлення її проекту для здобувачів третього рівня вищої освіти 2023-2024 року набору спеціальності «014 Середня освіта (фізика)». О.В.Школа ознайомив присутніх з результатами моніторингу відділом якості освіти БДПУ здобувачів, викладачів і зовнішніх стейкхолдерів про якість організації освітнього процесу та рівень викладання дисциплін в університеті (<http://surl.li/bntzng>), а також досвідом реалізації освітньо-наукової програми «Теорія та методика навчання (фізика)» у поточному навчальному році. У зв’язку з цим гарант освітньої програми запропонував присутнім висловити думки щодо її вдосконалення, оновити за необхідності змістові компоненти та затвердити остаточний варіант як проект ОНП третього рівня вищої освіти для здобувачів 2023-2024 року набору.

ВИСТУПИЛИ 3:

Кравченко Н.В., кандидат фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри математики та методики навчання математики БДПУ, яка звернула увагу на те, що триває громадське обговорення проекту Стандарту вищої освіти МОН України першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти галузі знань “01 Освіта/Педагогіка” спеціальності “014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)”, тому при оновленні проекту освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)” потрібно звернути на це увагу і за потреби скорегувати формулювання її змістових компонентів.

Гуренко О.І., доктор пед. наук, професор, перший проректор БДПУ, яка запропонувала

- оновити формулювання змістового компоненту «Мета освітньо-наукової програми» у такому варіанті: *«Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії з середньої освіти за спеціальністю до науково-дослідницької, науково-педагогічної та інноваційної діяльності, здатних розв’язувати комплексні проблеми галузі на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань або професійної практики, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір»;*

- оновити формулювання змістового компоненту «Основний фокус освітньої програми та спеціалізації» у такому варіанті: *«Підготовка докторів філософії з середньої освіти до науково-дослідницької, науково-педагогічної та інноваційної діяльності за спеціальністю шляхом набуття загальних і фахових компетентностей та досягнення прогнозованих результатів навчання»;*

- оновити змістовий компонент «4.Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання» у такому варіанті: *«Згідно класифікатора професій України ДК 003:2010 : Посади наукових, науково-педагогічних працівників у наукових установах та організаціях, закладах освіти, державних органах управління освітою тощо, що здійснюють дослідження у сфері професійної освіти (за спеціальністю). Наукова, освітня, аналітична, експертна, консультативна, управлінська та культурно-просвітницька діяльність у сфері освіти», а також змістовий компонент «Подальше навчання» у такому варіанті: «Мають право продовжувати навчання для здобуття наукового ступеня доктора наук за спеціальністю та набувати додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих».*

Школа О.В., гарант освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)” запропонував:

- оновити змістовий компонент програми «Особливості програми» з таким формулюванням: *«Освітньо-наукова програма передбачає системну й послідовну поглиблену теоретико-методичну підготовку здобувачів за спеціальністю на засадах студентоцентрованого, системного, діяльнісного та компетентнісного підходів, принципах академічної свободи і доброчесності як невід’ємної складової їх професійного зростання й формування готовності до успішної науково-дослідницької, науково-педагогічної та інноваційної професійної діяльності. Освітньо-наукова програма спрямована на розвиток дослідницького потенціалу, сукупності загальних і фахових компетентностей здобувача, достатніх для продукування нових ідей і розв’язання комплексних проблем освітньої галузі; здійснюється з урахуванням специфіки спеціальності та запровадженням науково-педагогічного супроводу у досягненні здобувачами очікуваних результатів навчання», а також більш детальний опис компонентів освітньої і наукової складових програми;*

- оновити інформацію змістового компонента «Викладання та навчання», що стосується реалізації в освітньому процесі *студентоцентрованого, проблемно-орієнтованого навчання й самонавчання здобувачів з набуття загальних і спеціальних фахових компетентностей, що здійснюється на засадах системного, діяльнісного та компетентнісного підходів, принципах академічної свободи й доброчесності, а також організаційних форм, методів і засобів навчання;*

- нове формулювання ПРН-2, ПРН-4, а також об’єднати ПРН-1 та ПРН-10 у такому варіанті:

«ПРН-1. Демонструє знання й розуміння основних положень державних нормативних документів у галузі загальної середньої і вищої освіти; історичних аспектів, сучасного стану і тенденцій розвитку дидактики фізики, принципів і методів психолого-педагогічних наук у практичних ситуаціях здійснення освітньої, наукової і викладацької діяльності за спеціальністю»;

«ПРН-2. Демонструє вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та цифрові освітні ресурси для пошуку, критичного аналізу, систематизації та узагальнення інформації з актуальних питань професійної галузі у ході здійснення освітньої та науково-дослідницької діяльності за спеціальністю»;

«ПРН-4. Застосовує принципи і методи наукового пізнання для визначення актуальних проблем освітньої галузі, демонструє навички їх критичного аналізу, аргументує можливі ефективні шляхи вирішення існуючих проблем»;

- з метою підвищення рівня та якості професійно-педагогічної підготовки здобувачів освіти оновити перелік та обсяг освітніх компонентів циклу професійної підготовки у такій логічній послідовності: *«СП-01. Методологія наукових досліджень (3 кредити ЄКТС); СП-02. Сучасні аспекти розвитку теорії та методики навчання фізики (4 кред.); СП-03. Науковий семінар (7 кред.); СП-04. Методика навчання фізики у закладі вищої освіти (9 кред.); СП-05. Асистентська практика (6 кред.)».*

Кузнєцова О.Я., доктор пед. наук, професор кафедри фізики та методики навчання фізики БДПУ, запропонувала оновити формулювання окремих програмних компетентностей і результатів навчання здобувачів, зокрема:

«ЗК-5. Здатність працювати в міжнародному контексті, спілкуватися з експертами різних професійних груп в освітній та інших галузях, виявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності (комунікативна компетентність)»;

«ФК-2. Здатність інтегрувати знання предметної та інших галузей, застосовувати методи наукового пізнання, виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт»;

«ФК-3. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження за спеціальністю, досягати наукових результатів, які створюють нові знання та/або професійну практику; володіння навичками академічного письма та презентації результатів досліджень у наукових публікаціях, фахівцям і широкому загалу державною та іноземною мовами»;

«ФК-5. Здатність до виконання науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти».

Греб В.Я., директор спеціалізованої школи №16 з поглибленим вивченням іноземних мов м. Бердянськ Запорізької області звернув увагу присутніх на збереженні у новій редакції освітньої програми пріоритетності професійно-педагогічної підготовки здобувачів за спеціальністю, можливості посилення практичної складової за рахунок вибіркової частини навчального плану, впровадження новітніх технологій в освітній процес з урахування актуальних вимог сучасного ринку праці. Було наголошено на важливості обов'язкового оволодіння здобувачами освіти необхідними програмними компетентностями для подальшої успішної наукової і професійної діяльності та майбутнього відновлення й розвитку однієї з найважливіших природничих освітніх галузей незалежної України!

Наприкінці зустрічі Школа О.В. повідомив, що на доопрацьований варіант ОНП для здобувачів 2023-2024 року набору надійшли дві рецензії від зовнішніх стейхолдерів – досвідчених фахівців, які здійснюють освітню діяльність за спеціальністю: доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри загальної та прикладної фізики Запорізького національного університету Андрєєва Андрія Миколайовича та кандидата фізико-математичних наук, доцента кафедри фізики та інтегративних технологій навчання природничих наук Уманського державного педагогічного університету імені П.Тичини Краснобокого Юрія Миколайовича. У цілому рецензенти позитивно оцінюють кінцевий варіант ОНП підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності «014 Середня освіта (фізика)», наголошуючи, що вона розроблена на високому науково-методичному рівні, відповідає вимогам нормативних освітніх документів подібного типу та може бути рекомендованою до впровадження.

УХВАЛИЛИ:

1). Затвердити оновлений склад робочої групи освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)” підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти 2023-2024 року набору спеціальності «014 Середня освіта (фізика)».

Відповідальний: гарант освітньої програми О.В.Школа.

2). Внести запропоновані в ході обговорення зміни у відповідні змістові компоненти освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)” 2023-2024 н.р.

Відповідальний: гарант освітньої програми О.В.Школа.

Термін виконання: до 27.04.2023 р.

3). Внести необхідні зміни у силабуси обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів навчального плану у частині фахових компетентностей і програмних результатів навчання здобувачів відповідно оновленого варіанту освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)” третього рівня вищої освіти для здобувачів 2023-2024 року

Відповідальний: гарант програми, завідувач і викладачі кафедри ФМНФ БДПУ.

Термін виконання: до 01.09.2023 р.

4). Рекомендувати вченій раді Бердянського державного педагогічного університету затвердити освітньо-наукову програму “Теорія та методика навчання (фізика)” третього рівня вищої освіти для здобувачів 2023-2024 року набору та розмістити її згодом на офіційному сайті БДПУ у вкладці «Навчання – Освітньо-професійні програми – Доктор філософії – 2023», а також на сайті кафедри фізики та методики навчання фізики БДПУ у вкладці «Навчання – Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти – Освітні програми» для обговорення зацікавлених сторін.

Відповідальний: гарант програми, секретар робочої групи Є.В.Андрієвська.

Термін виконання: до 30.05.2023 р.

5). Провести наступне засідання робочої групи освітньо-наукової програми “Теорія та методика навчання (фізика)” третього рівня вищої освіти в он-лайн форматі у квітні 2024 року для аналізу пропозицій за результатами обговорення і затвердження її остаточного варіанту для здобувачів 2023-2024 року набору.

Відповідальний: гарант освітньої програми О.В.Школа.

Прийнято одногосно.

Головуючий:

Олександр ШКОЛА

Секретар:

Євгенія АНДРІЄВСЬКА